Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Humennom

Ročník: 12. Rok: 2019 Číslo: 15

Nanebovzatie Márie je Božie privilégium

(z myšlienok pápeža Františka)

Panna Mária je vzorom čností a viery. Keď ju kontemplujeme v jej nanebovzatí, pri naplnení jej pozemského putovania, ďakujeme jej za to, že nás vždy predchádza na púti života a viery – je prvou učeníčkou. A prosíme ju, aby nás ochraňovala a bola nám oporou, aby sme mohli mať vieru, ktorá je silná, radostná a milosrdná; aby nám pomáhala byť svätými, aby sme sa s ňou stretli jedného dňa v nebi.

Prostredníctvom nanebovzatia Boh povýšil svoju poníženú služobnicu.

Nanebovzatie, s telom i dušou, je božie privilégium udelené svätej Matke Božej pre jej osobité zjednotenie s Ježišom. Ide o zjednotenie telesné i duchovné, ktoré začalo Zvestovaním a dozrievalo počas celého Máriinho života skrze jej osobitnú účasť na Synovom tajomstve. Panna Mária vždy sprevádzala svojho Syna: nasledovala Ježiša, a preto ju nazývame prvou učeníčkou.

Život Márie prebiehal ako život obyčajnej ženy svojej doby: modlila sa, starala sa o rodinu a domácnosť, navštevovala synagógu...

Avšak všetky každodenné činnosti vždy robila v úplnom zjednotení so Synom. A na Kalvárii toto zjednotenie dosiahlo svoj vrchol v láske, v spolucítení a v utrpení srdca.

Práve preto jej Boh udelil plnú účasť aj na vzkriesení Ježiša. Telo svätej Matky Božej bolo uchránené pred porušením, tak ako telo jej Syna.

Cirkev nás dnes pozýva kontemplovať toto tajomstvo: ono ukazuje, že Boh chce spasiť celého človeka, t. j. spasiť jeho dušu i telo. Ježiš vstal z mŕtvych v tele, ktoré prijal od Panny Márie, a vystúpil k Otcovi so svojou premenenou ľudskou podstatou. S telom, takým ako je to naše, ale premeneným. Nanebovzatie Panny Márie, ľudskej bytosti, je pre nás potvrdením toho, aký bude náš budúci oslávený osud.

Už grécki filozofi chápali, že ľudská duša je po smrti predurčená k šťastiu. Oni však opovrhovali telom, ktoré považovali za väzenie duše, a nedokázali pochopiť, že by Boh dovolil, aby aj telo človeka bolo zjednotené s jeho dušou v nebeskej blaženosti. - Naše premenené telo tam bude. „Vzkriesenie tela“ je totiž pravou súčasťou kresťanského zjavenia, kľúčový bod našej viery.

Veľkolepá skutočnosť Máriinho nanebovzatia je prejavom i potvrdením jednoty ľudskej osoby a pripomína nám, že sme povolaní slúžiť Bohu a oslavovať ho celým naším bytím, dušou i telom. Slúžiť Bohu iba telom by bolo konaním otrokov; slúžiť mu zas iba dušou by bolo v rozpore s našou ľudskou prirodzenosťou. Svätý Irenej, jeden z veľkých cirkevných otcov, z obdobia okolo roku 220, povedal, že: „*Božou slávou je živý človek, a život človeka spočíva v hľadení na Boha*“ (Proti bludom, IV, 20, 7).

Ak budeme žiť takto, v radostnej službe Bohu, ktorá sa prejavuje aj vo veľkodušnej službe bratom, náš osud bude v deň nášho vzkriesenia podobný osudu našej nebeskej Matky. Bude nám teda dopriate v plnosti uskutočniť výzvu apoštola Pavla: „*Oslavujte Boha vo svojom tele*!“ (1 Kor 6,20), a budeme ho oslavovať v nebi naveky.

Prosme Pannu Máriu, aby nám svojím materinským príhovorom pomáhala žiť naše každodenné putovanie v činorodej nádeji, že sa s ňou, i so všetkými svätými a s našimi drahými raz všetci stretneme v nebi.

Sv. liturgia – centrum kresťanského kultu

(prijímanie veriacich a obrady po sv. prijímaní)

Prijímanie veriacich

Obrad svätého prijímania veriacich je ustanovený už od najstarších čias.

Pôvodná prax prijímania veriacich spočívala v prijímaní svätých Darov oddeleným spôsobom. Najprv dostávali veriaci Telo Ježiša Krista na dlaň pravej ruky z rúk biskupa alebo kňaza. Potom prijímali i Krv Ježiša Krista z čaše, ktorú im podával a pridržiaval diakon.

Súčasná prax je taká, že kňaz rozdrobí zostávajúce časti eucharistického chleba na menšie čiastky a potom ich vloží do čaše. Po výzve k veriacim na pristúpenie k svätému prijímaniu, veriaci po jednom pristupujú, klaňajú sa s pokorou a bázňou, pričom ruky majú zložené na prsiach a takto prijímajú božské tajomstvá.

Istý teológ opisuje udeľovanie svätých darov veriacim takto: „*Svätý vystupuje na diskose a v čaši, v sláve a majestáte, sprevádzaný kňazmi a diakonmi vo veľkolepom sprievode. Tisíce anjelov a služobníkov ohňa Ducha predchádzajú telo nášho Pána a oslavujú ho. Všetok ľud a všetky deti Cirkvi sa radujú, keď vidia telo prichádzať zo svätyne.*“

Bohatstvo a vznešenosť tohto prijímania opisuje Mikuláš Kabasilas: „*Tak dokonalé je toto tajomstvo, tak úžasne vyvýšené nad všetky ostatné sväté obrady, že vedie k vrcholu všetkých dobier. Tu je konečný cieľ každej ľudskej túžby. V ňom dosahujeme samého Boha a Boh sa s nami spája v najdokonalejšej jednote*“.

Ďakovné modlitby

Modlitby a obrady po svätom prijímaní sa v prvom rade vzťahujú na samotné sväté prijímanie, ako je prenesenie svätých Darov a ďakovné modlitby, a v druhom rade sú zavŕšením celej svätej liturgie, čo je zasa vyjadrené v modlitbe za ambónom a v prepustení.

Teda štruktúra týchto obradov je následovná:

- prenesenie Darov na žertveník
- ďakovné modlitby
- modlitba za ambónom
- prepustenie

Ďakovné modlitby

Ďakovanie je prirodzenou ozvenou duše, spontánnym prejavom ľudského

srdca za všetky dobrodenia prijaté od určitého dobrodincu. Aj v svätej liturgii, po obrade akým je sväté prijímanie, existujú ďakovné modlitby za prijaté dobrodenia prostredníctvom svätého prijímania.

Všetky výzvy a chválospevy po svätom prijímaní majú tento ďakovný charakter. Vyjadruje sa v nich vďaka za prijatie Svätého Ducha a tiež je vyslovená prosba, aby Boh zachoval veriacich vo svojej svätosti: v duchovnej čistote, v konaní skutkov pravdy, spravodlivosti a Božej svätosti. Teda môžeme povedať, že v týchto modlitbách prosíme Boha, aby plody svätého prijímania mali v nás trvalú hodnotu a pomáhali veriacim posväcovať každý deň ich pozemského života.

Vidíme, že nestačí sa len zbožne pripraviť na prijatie svätých Darov, ale aj úprimné vďakyvzdanie sú nevyhnutné pre dôstojné prijímanie svätých Darov. Boh má byť totiž vždy blahoslavený a oslavovaný v živote človeka.

Modlitba za ambónom

Pri čítaní modlitby za ambónom sa kňaz nachádza v lodi chrámu, uprostred veriacich. Táto modlitba bola pôvodne poslednou modlitbou svätej liturgie a teda zavŕšením všetkých liturgických modlitieb. Je krátkym prehľadom či výstižným pripomenutím si toho, čo buď priamo alebo nepriamo už odznelo počas svätej liturgie. Ešte naposledy predkladá kňaz Bohu potreby bohoslužobného zhromaždenia a predkladá ich s nádejou v Božie milosrdenstvo.

Prepustenie

Po modlitbe za ambónom a následnej ďakovnej piesni nasleduje samotné prepustenie. To pozostáva z požehnania, ktoré udeľuje kňaz veriacim a zo samotného prepustenia.

Text prepustenia sa mení v závislosti od liturgickej spomienky alebo dňa v týždni. Spomínajúc Bohorodičku, rôzne kategórie svätých i svätého, ktorého liturgia sa koná, kňaz prosí aby sa Ježiš Kristus zmiloval nad svojimi veriacimi a spasil ich.

Veriaci po tomto obrade v „pokoji“ a „v mene Pánovom“ odchádzajú z chrámu, aby okolitému svetu vydalo svedectvo o svojom kresťanskom povolaní, slúžiac Bohu i blížnym.

Liturgický program

Liturgický program po 9. nedeli po Päťdesiatnici
od 12.08. do 18.08. 2019

Pondelok 12.08.	Sv. muč. Fótios a Anikét	**06:30** sv. lit. (csl.) *† Jozef* **18:00** sv. lit. (slov.) **1.** *† Lumír, Viktória, Roman* **2.** *† Jozef*
Utorok 13.08.	Prep. otec Maxim Vyznávač	**06:30** sv. lit. (csl.) ** Ľubomír s rod.* **18:00** sv. lit. (slov.) *† Ján, Anna*
Streda 14.08.	Sv. prorok Micheáš	**06:30** sv. lit. (csl.) *† Anna, Demeter, Michal...* **17:00 Veľká večiereň** **18:00** sv. lit. (slov.) *† Mária, Štefan, Viera, Mária*
Štvrtok 15.08.	**Zosnutie Presvätej Bohorodičky** **sviatok chrámu a vikariátu** **prikázaný sviatok**	**06:30 Utiereň** **07:30** sv. lit. (csl.) ** Pavol, Amália, Štefan, Denis...* **12:00 Akatist k Bohorodičke** **15:00 Eucharistická pobožnosť, adorácia** **18:00** sv. lit. (slov.) **** za farnosť***
Piatok 16.08.	Sv. mučeník Diomédes **zdržanlivosť od mäsa**	**06:30** sv. lit. (csl.) *† Anna, Andrej, Michal, Andrej* **18:00** sv. lit. (slov.) *† Ján (panychída)*
Sobota 17.08.	Sv. mučeník Myrón	**06:30** sv. lit. (csl.) ** Antónia* **17:00 Veľká večiereň** **18:00** sv. lit. (slov.) *† Ivan, Vasiľ, Fedor, Anna...*
Nedeľa 18.08.	**10. nedeľa po Päťdesiatnici** Sv. mučeníci Flórus a Laurus **hl. 1**	**08:00 sv. lit. (csl.)** **** za farnosť*** **10:00 sv. lit. (slov.)** ** Gabriela* **17:15 Večiereň** **18:00 sv. lit. (slov.)** ** Marta, Matúš s rod.*

Liturgický program

Liturgický program po 10. nedeli po Päťdesiatnici

od 19.08. do 25.08. 2019

Pondelok 19.08.	Sv. muč. Andrej Stratopedarcha a spoločníci	**06:30** sv. lit. (csl.) ** Helena s rod.* **18:00** sv. lit. (slov.) *† Ján*
Utorok 20.08.	Sv. prorok Samuel	**06:30** sv. lit. (csl.) *† Vasiľ* **18:00** sv. lit. (slov.) **1.** ** Miroslav* **2.** ** Michal. Mária, Alena...*
Streda 21.08.	Sv. apoštol Tadeáš Sv. mučenica Bassa	**06:30** sv. lit. (csl.) ** Andrea* **18:00** sv. lit. (slov.) *† Alžbeta, Andrej, Martin...*
Štvrtok 22.08.	Sv. mučeník Agatonik a spol. **pomazanie chorých**	**06:30** sv. lit. (csl.) ** Marianna, Henrich, Hana* **18:00** sv. lit. (slov.) *† Ján (panychída)*
Piatok 23.08.	Sv. mučeník Lupus **zdržanlivosť od mäsa** **duchovná obnova**	**06:30** sv. lit. (csl.) *† Pavel, Mária* **18:00** sv. lit. (slov.) **1.** ** Jakub, Zuzana, Jana...* **2.** *Ján, Mária, Ján*
Sobota 24.08.	Sv. hieromučeník Eutychés **duchovná obnova**	**09:00** sv. lit. (csl.) *† Štefan, Mária* **17:00 Veľká večiereň** **18:00** sv. lit. (slov.) *† Mária*
Nedeľa 25.08.	**11. nedeľa po Päťdesiatnici** **Bl. hieromučeník Metod, michalovský protoigumen** **odpustová slávnosť**	**08:00 sv. lit. (slov.)** **** za farnosť*** **10:00 sv. lit. (csl.)** **** za farnosť*** - *mirovanie* - *sprievod okolo chrámu*

Liturgický program

Liturgický program po 11. nedeli po Päťdesiatnici

od 26.08. do 01.09. 2019

Pondelok 26.08.	Sv. muč. Adrián a Natália	**06:30** sv. lit. (csl.) **18:00** sv. lit. (slov.)	*† Ján* ** Silvia, Saša, Stanislav…*
Utorok 27.08.	Prep. otec Pimen	**06:30** sv. lit. (csl.) **18:00** sv. lit. (slov.)	*† Andrej, Mária, Andrej* ** Michal, Andy, Katarína…*
Streda 28.08.	Náš prep. otec Mojžiš Etiópsky	**06:30** sv. lit. (csl.) **18:00** sv. lit. (slov.)	*† Ivona* *† Irena, Miroslav*
Štvrtok 29.08.	**Sťatie hlavy proroka, predchodcu a krstiteľa Jána** **zdržanlivosť od mäsa** **cirkevný a štátny sviatok**	**08:00** sv. lit. (csl.) **10:00** sv. lit. (slov.) **18:00** sv. lit. (slov.)	**** za farnosť*** **** za farnosť*** *† Alžbeta (panychída)*
Piatok 30.08.	Sv. Alexander, sv. Ján a sv. Pavol Nový, konštantín. patriarchovia **zdržanlivosť od mäsa**	**06:30** sv. lit. (csl.) **18:00** sv. lit. (slov.)	** Ivan, Galina, Jana* **1.** ** Radovan* **2.** ** Anna*
Sobota 31.08.	Uloženie pásu presvätej Bohorodičky	**09:00** sv. lit. (csl.) **17:00 Veľká večiereň** **18:00** sv. lit. (slov.)	** Mária s rod.* ** Peter*
Nedeľa 01.09.	**12. nedeľa po Päťdesiatnici** **Začiatok indiktu, t. j. nového cirkevného roka** **hl. 3**	**08:00 sv. lit. (csl.)** **10:00 sv. lit. (slov.)** **17:15 Večiereň** **18:00 sv. lit. (slov.)**	**** za farnosť*** ** Mária* ** o. Peter s rod.*

Zosnutie Presvätej Bohorodičky

(pozvanie na chrámový sviatok vo farnosti)

Zosnutie Presvätej Bohorodičky - 15. august

(liturgický kalendár)

Smrť Bohorodičky nazývame zosnutím, pretože jej telo nepodľahlo po smrti rozkladu, ale bolo vzaté do neba. O jej smrti nie sú zaznačené žiadne údaje.

Úcta Presvätej Bohorodičky sa začína od snemu v Efeze (r. 431), ktorý ju vyhlásil za Bohorodičku. Ale už v 4. storočí sa cirkevní spisovatelia začínajú zmieňovať o posledných chvíľach života Bohorodičky.

Koncom 7. storočia obracajú cirkevní spisovatelia svoju pozornosť nielen na zosnutie, ale aj na jej vstup do neba s telom i dušou. U Jána z Damasku jasne dominuje viera v nanebovzatie s telom aj s dušou, čo potvrdzuje v jednej zo svojich homílii: „*Patrilo sa, aby tá, ktorá zachovala panenstvo pri narodení Ježiša Krista, zachovala si telo neporušené v smrti... prebývala v nebeských priestoroch... hľadela na Syna, ako sedí s Otcom*“.

Zosnutie Bohorodičky patrí k najstarším mariánskym sviatkom. V počiatočnom období sa zdôrazňovala hodnosť Božieho materstva Bohorodičky. V 6. storočí dostáva dnešný názov Zosnutie našej presvätej Vládkyne, Bohorodičky Márie, vždy Panny. V prvých storočiach nie všetky miestne cirkvi Východu slávili tento sviatok súčasne. Sú svedectvá o slávení 6. januára, 9. augusta. Postupom času sa ustálil sviatok na deň 15. august.

V Západnej cirkvi, ktorá tento sviatok začala sláviť neskôr – v 7. storočí – sa čoraz viac ozývali hlasy vyhlásiť všeobecnú vieru Cirkvi v nanebovzatie Panny Márie za záväzný vieroučný článok, dogmu. Po vyžiadaní mienok všetkých biskupov katolíckej Cirkvi, rímsky biskup Pius XII. svojou apoštolskou konštitúciou *Milosrdný Boh* zo dňa 1.11. 1950 slávnostne vyhlásil: „*...je Bohom zjavená pravda, že Panna Mária po ukončení pozemskej púte, bola vzatá s telom aj s dušou do nebeskej slávy*“.

V byzantskom obrade je so sviatkom Zosnutia Presvätej Bohorodičky spojená spomienka na uloženie jej rúcha (2. júl) a uloženie pásu (31. august).

Tvoje telo je sväté a veľmi slávne

(z apoštolskej konštitúcie *Milosrdný Boh*)

Svätí otcovia a veľkí učitelia hovorili o sviatku Nanebovzatia Bohorodičky ako o veci, ktorú veriaci už poznajú a prijímajú. Bližšie ho vysvetľovali a hlbšie zdôvodňovali jeho zmysel a podstatu a najmä do jasnejšieho svetla stavali, že sa týmto sviatkom nepripomína iba to, že mŕtve telo preblahoslavenej Panny Márie nepodľahlo nijakému porušeniu, ale aj jej víťazstvo nad smrťou a nebeské oslávenie podľa príkladu jej jednorodeného Syna Ježiša Krista.

Výroky a úvahy svätých Otcov opierajú sa o Sväté písmo ako o najhlbší základ. A ono nám takmer stavia pred oči, ako veľmi úzko je požehnaná Božia Matka spojená so svojím Božským Synom a má stále účasť na jeho osude.

No predovšetkým treba spomenúť, že už od druhého storočia svätí Otcovia predstavujú Pannu Máriu ako novú Evu, podriadenú síce novému Adamovi, ale aj veľmi úzko s ním spojenú v zápase proti pekelnému nepriateľovi. Tento zápas, ako sa to oznamuje už v protoevanjeliu, mal viesť k úplnému víťazstvu nad hriechom a smrťou, čo sa v spisoch Apoštola národov vždy neodlučne spája. Preto ako bolo slávne Kristovo zmŕtvychvstanie podstatnou súčasťou a konečným znamením tohto víťazstva, tak sa malo aj spoločenstvo preblahoslavenej Panny na zápase jej Syna uzavrieť oslávením jej panenského tela. Veď tak to hovorí aj Apoštol: „Keď si toto smrteľné oblečie nesmrteľnosť, vtedy sa splní, čo je napísané: Smrť pohltilo víťazstvo.“

A tak vznešená Božia Matka jedným a tým istým výrokom predurčenia od večnosti tajomne spojená s Ježišom Kristom, nepoškvrnená pri svojom počatí, pri svojom božskom materstve neporušená panna, veľkodušná spoločníčka božského Vykupiteľa, ktorý vydobyl úplné víťazstvo nad hriechom a jeho následkami, nakoniec dostala ako korunu svojich výsad to, že bola uchránená od porušenia v hrobe a ako už jej Syn po víťazstve nad smrťou s telom i dušou bola pozdvihnutá do najvyššej nebeskej slávy, kde sa skveje ako Kráľovná po pravici svojho Syna, nesmrteľného Kráľa vekov.

Zosnutie Presvätej Bohorodičky

(vymaľuj ikonu chrámového sviatku)

Tu napíš svoje meno:

Ak do nedele (25.08. 2019) prinesieš vymaľovaný obrázok do sakristie, zaradíme ťa do súťaže o najkrajší a najsympatickejší obrázok. Pre výhercov pripravíme aj nejaké ceny. Mená výhercov uverejníme v najbližšom farskom časopise.

Povedali o Panne Márii

(niekoľko myšlienok o Presvätej Bohorodičke)

„**Keď uctievame Máriu, nesmieme ju oddeliť od Krista. Uctievajme ju, ale nie bez Krista, ktorého nosí vo svojom náručí. Prijmime Krista, ale s ním aj Cirkev - a milujme ju**.“ (sv. Ján Pavol I.)

„Nasledujme našu Matku Pannu Máriu. Choďme v jej spoločnosti s radosťou po rovných i nerovných cestách, ktorými nás vedie náš Spasiteľ.“ (František Saleský)

„**Mária je cesta, ktorá vedie ku Kristovi**.“ (sv. Ján Pavol II.)

„Vložte svoju ruku do Máriinej a dajte sa ňou viesť ku Kristovi.“ (Matka Tereza)

„**Ak chcete, aby vo vašich domoch panoval pokoj, modlite sa v rodine ruženec**.“ (sv. Pius X.)

„Je dobré, že máte vo vašej veľkej slovenskej rodine Matku, ktorej možno dôverovať a zveriť jej všetky svoje bolesti a nádeje.“ (sv. Ján Pavol II.)

„**Matka – vzývaj ju úpenlivo, ona ťa počúva, vidí, že si možno v nebezpečenstve, a s milosťou svojho Syna naša svätá Mária ti ponúkne útočište vo svojom náručí a nežnosť svojho objatia. A tam sa posilníš do nového boja**.“ (Josemaría Escrivá)

FARSKÉ ZVESTI
Informačno-formačný časopis farnosti pre vnútornú potrebu farnosti
Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, farnosť Humenné
Adresa: Osloboditeľov 28, 066 01 Humenné
Telefón: 057/775 3628
Web: www.grkathe.sk **Email:** humenne@grkatpo.sk
Zaopatrovanie chorých v nemocnici (non-stop linka): **0907 323 733**
Dobrovoľný príspevok (tlač 1ks = 0,20 €)
IBAN farnosti: SK3009000000000086909038
Texty článkov neprešli gramatickou úpravou.
Autori článkov a zodpovední za vydanie**: o. Miroslav Iľko, o. Pavol Dancák, o. Pavol Fečkanin**